

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

α. Ορεινοί → σελ. 77

β. Οργανικός Νόμος (1900) → σελ. 208

γ. ΕΑΠ → σελ. 153, 156

ΘΕΜΑ Α2

Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της Στήλης Α και δίπλα σε κάθε αριθμό ένα από τα γράμματα της Στήλης Β, ώστε να προκύπτει η σωστή αντιστοίχιση. Από τη Στήλη Β περισσεύουν δύο χρονολογίες. Στήλη Α Στήλη Β

ΣΤΗΛΗ Α

1. Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών
2. Ίδρυση Σ.Ε.Κ.Ε.
3. Ίδρυση Φροντιστηρίου Τραπεζούντος
4. Διπλή παραίτηση Βενιζέλου
5. Συμφωνία Αθηνών

ΣΤΗΛΗ Β

- α. 1682
- β. 1862
- γ. 1915
- δ. 1917
- ε. 1918
- στ. 1924
- ζ. 1926

1. στ. → σελ. 160
2. ε. → σελ. 97
3. α. → σελ. 248
4. γ. → σελ. 94
5. ζ. → σελ. 161

ΘΕΜΑ Β1

Να αναφερθείτε στις εξελίξεις που σημειώθηκαν στο Κρητικό Ζήτημα από τις εκλογές του Μαρτίου του 1910 μέχρι και τη συγκρότηση Επαναστατικής Συνέλευσης στην Κρήτη (3 Ιανουαρίου 1912).

Σελ. 218: «Το πολιτικό κενό στη διακυβέρνηση... προσωπικότητα στην Κρήτη» και σελ. 219 όλο το κεφ. 8: Η μετάκληση του Βενιζέλου στην Αθήνα και οι επιπτώσεις στο Κρητικό Ζήτημα.

ΘΕΜΑ Β2

Να παρουσιάσετε τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης του 1929-32 στο εξωτερικό εμπόριο και στην πολιτική ζωή της Ελλάδας, σε συνδυασμό με τις γενικότερες διεθνείς εξελίξεις.

Σελ. 54: «Στο εξωτερικό εμπόριο...επιβολή δικτατορίας»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα, να αναφερθείτε στη λειτουργία του ελληνικού πολιτικού συστήματος από το 1844 μέχρι το τέλος του Κριμαϊκού Πολέμου (1856), προσδιορίζοντας:

- α) τις εκλογικές πρακτικές και τα χαρακτηριστικά της διακυβέρνησης του Κωλέττη,
- β) την πολιτική τακτική του Όθωνα απέναντι στα κόμματα και
- γ) τις επιπτώσεις του Κριμαϊκού Πολέμου στην ελληνική πολιτική ζωή.

α) Σελ. 73 -74: «Ο Κωλλέτης, ως αρχηγός του γαλλικού κόμματος...ώστε να ψηφίζουν υπέρ του κόμματός του.» Στοιχεία που επιβεβαιώνουν την πολιτική αυτή του Κωλλέτη καταγράφονται και στο **Κείμενο Α: [Εκλογικές παρατυπίες]**. Συγκεκριμένα, εφόσον κηρύσσονταν εκλογές σημειώνονταν παραβιάσεις κάθε είδους. Ακόμη και οι χειρότερες παρεμβάσεις για την αλλοίωση του εκλογικού αποτελέσματος αποκαλούνταν ασήμαντες παρατυπίες. Η βία, η νοθεία, η ανταρσία παρουσιάζονταν ως δίκαια άμυνα, δικαιοσύνη, αλήθεια... Οι λέξεις έχασαν το νόημά τους. Η «παραβίασις των καλπών» ονομάστηκε σπάσιμο των σανίδων, η καταστροφή των σφραγίδων «τυχαία σύντριψις», οι υπεύθυνοι συμβολαιογράφοι για την ψηφοφορία παρουσιάζονταν ως «επιτροπαί». Οι υποψήφιοι που απορρίφθηκαν από τον λαό παρουσιάζονταν ως «εκλεκτοί» αυτού.

«Το 1846/1847 κατείχε πέντε από τα επτά υπουργεία της κυβέρνησής του,... διαμάχη για την διαδοχή»

β) Σελ. 74: «Η τακτική του βασιλιά Όθωνα... οι διαφωνίες τους είχαν απαλυνθεί» Στο **Κείμενο Β [Το Στέμμα και τα κόμματα]** περιγράφεται αναλυτικά και μια άλλη διάσταση της στάσης του Στέμματος προς τα κόμματα και οι συνέπειές της.

Το Στέμμα εμπόδιζε κάθε κόμμα ξεχωριστά να κατακτήσει και να μονοπωλήσει την εξουσία. Αυτό, είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των μεταξύ τους συγκρούσεων λόγω της εχθρότητας τους που είχε τις ρίζες της στα χρόνια της επανάστασης. Ένας άλλος παράγοντας αποδυνάμωσης των κομμάτων ήταν η διάλυση των ατάκτων και η ταυτόχρονη οργάνωση στρατιωτικού μηχανισμού απολύτως αφοσιωμένου στον Βασιλιά.

Το γεγονός πως κανένα κόμμα δεν μονοπωλούσε τη διοίκηση οδήγησε το καθένα από αυτά να λειτουργεί και ως ομάδα αντιπολίτευσης που ήταν απέναντι στην κεντρική διοίκηση. Έτσι, για να ανταπεξέλθουν σε αυτό τον ρόλο υποχρεώθηκαν να χρησιμοποιήσουν συγκεντρωτικές μεθόδους και να αυξήσουν την εσωτερική τους συνοχή.

γ) Σελ. 74 - 75: «Κατά την περίοδο του Κριμαϊκού πολέμου ... ναυτικό αποκλεισμό της χώρας.» Οι λόγοι αυτής της συμπεριφοράς των Αγγλογάλλων αναφέρονται στην **[Αγγλογαλλική διακοίνωση προς την Ελλάδα]**, **Κείμενο Γ**. Οι δύο Δυνάμεις δηλώνουν επισήμως πως η συμπεριφορά της Ελληνικής Κυβέρνησης δεν θεωρείται πλέον ουδέτερη προς την Τουρκία ούτε φιλική προς την Γαλλία και την Μεγάλη Βρεταννία.

Ως εκ τούτου η Κυβέρνηση της Ελλάδας θα αντιμετωπίσει τις συνέπειες της πολιτικής της. Και προειδοποιούν πως εάν οι συνέπειες είναι βλαπτικές και επικίνδυνες για τον Θρόνο και τη χώρα, ευθύνη δεν θα φέρουν οι ίδιες αλλά οι Έλληνες Υπουργοί που με τις ενέργειές τους και την απρονοησία τους απέδειξαν πως αγνοούν πλήρως τα πραγματικά συμφέροντα της Ελλάδας. **«Είχε προηγηθεί και η υπόθεση Πατσίφικο, ... πολιτική σκηνή.»**

ΘΕΜΑ Δ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα, να αναφερθείτε διεξοδικά στην αγροτική αποκατάσταση των προσφύγων (σκοπός, εγκατά-σταση, παροχή κλήρου και στέγαση).

Σελ. 156 – 157: Η αγροτική αποκατάσταση

«Η αγροτική αποκατάσταση στο μεγαλύτερο μέρος της ... λιπάσματα και ζώα. Για τη στέγαση τηρήθηκε το σύστημα της ανέγερσης των οικιών απευθείας από την ΕΑΠ (εργολαβία) ή της ανέγερσης από τους ίδιους τους πρόσφυγες με την χορήγηση όλων των οικοδομικών υλικών (αυτεπιστασία).» Επιπλέον πληροφορίες για τους δύο τρόπους ανέγερσης αντλούμε από το **Κείμενο Α. [Κατασκευή προσφυγικών κατοικιών]** Στην πρώτη περίπτωση, της εργολαβίας, υπήρξαν εμπόδια για τους εργολάβους αφενός διότι σε πολλές περιοχές η πρόσβαση ήταν προβληματική και αφετέρου διότι υπήρχε δυσκολία στην εξεύρεση εργατικών χεριών. Η Επιτροπή από την άλλη πλευρά ήταν δυσαρεστημένη γιατί οι τεχνικοί παρέλαβαν σε πολλές περιπτώσεις εργασία κακής ποιότητας λόγω της πίεσης των συνθηκών.

Στη δεύτερη περίπτωση, της αυτεπιστασίας, η διαδικασία είχε να κάνει με την παροχή ξυλείας, κεραμιδιών και καρφιών στους πρόσφυγες όπως επίσης και χρημάτων για την πληρωμή των μαραγκών και χτιστάδων. Οι πρόσφυγες παρείχαν ανειδίκευτη εργασία και θα μετέφεραν τα υλικά. Ένας εργοδηγός θα ήταν υπεύθυνος για την επίβλεψη της ποιότητας και της ποσότητας της εργασίας ενώ θα διαχειριζόταν τα οικονομικά, αναλόγως της προόδου των έργων, δίνοντας προκαταβολή είτε σε χρήμα είτε σε είδος. **«Τα κτίσματα ήταν, συνήθως, δύο δωμάτια, μια αποθήκη και ένας σταύλος. Την αξία του παραχωρούμενου κλήρου...η Αγροτική Τράπεζα.»** Πάντως, ακόμη και στην περίπτωση της πλήρους κυριότητας, ο αγρότης δεν μπορούσε να πουλήσει το κτήμα του. Πληροφορίες για το ιδιαίτερο καθεστώς που αφορούσε τους προσφυγικούς κλήρους καταγράφονται στο **Κείμενο Β. [Περιορισμοί στη χρήση προσφυγικών κλήρων]**. Στην Ελλάδα κυριάρχησε η μικρή αγροτική ιδιοκτησία μετά την κατάτμηση των μεγάλων αγροκτημάτων. Ήταν μικροί διάσπαρτοι κλήροι, ισομερώς κατανεμημένοι. Ένας από τους στόχους του κράτους ήταν η αποτροπή εκποίησης και κληρονομικής μεταβίβασης των κλήρων για να μείνουν οι αγροτικοί πληθυσμοί στην ύπαιθρο αφενός, και για να μην συγκεντρωθούν μεγάλες εκτάσεις γης στα χέρια ολίγων μεγαλοκτηματιών αφετέρου. Ο αγρότης στον οποίο είχε παραχωρηθεί ο κλήρος, ήταν εκείνος που έπρεπε να τον καλλιεργεί. Η καλλιέργεια ήταν «αυτοπρόσωπη» για τους πρόσφυγες και συνεχής για 25 χρόνια. Ακόμη και στην περίπτωση αποπληρωμής των χρεών και απόκτησης οριστικών τίτλων, πάλι ο κύριος της γης δεν μπορούσε να εκποιήσει παρά ένα μέρος του κλήρου του και αυτό μόνο στην περίπτωση που η έκτασή του ήταν μεγαλύτερη των 10 στρεμμάτων φυτειών ή των 5 στρεμμάτων καπνοχώρων.

Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές και εναπόκεινται στην κρίση των μαθητών

Επιμέλεια: Σκάνια Αθηνά